

Center za podporo poučevanju UM

NOVICE 2/2019

jun 2019

V ospredju:

- **BO GENERACIJA Z** preoblikovala študijski proces?
- **DELAVNICA NA DALJAVO** o igrifikaciji in nov vtičnik Level up!

SODOBNA UČNA PRAKSA: problemsko učenje

PADLET: pridobite razširjeno različico spletne aplikacije

UČNA ANALITIKA: nova praktična primera uporabe v Moodle UM

Predstavitev sodobne učne prakse: PROBLEMSKO UČENJE

»Kako bom uporabil znanje tega predmeta v konkretnem delovnem okolju?« zagotovo predstavlja eno od pogostejših vprašanj študentov v celotnem procesu visokošolskega izobraževanja. Uspešno vključevanje na trg dela od študentov zahteva tako teoretično poglobljeno znanje izbranega področja kot tudi učinkovito **uporabo** znanstvenih dognanj v delovnem okolju.

Problemsko učenje (PU) je na študenta osredotočen pristop k poučevanju in učenju, pri katerem so študenti postavljeni v situacijo reševanja problema. **Problemska situacija** naslavlja različne načine in poti reševanja ter je pogosto vezana na primere iz vsakdanjika. **Študenti** v manjših skupinah samostojno raziskujejo problem, pridobivajo potrebna znanja in oblikujejo na dokazih temelječe rešitve. Vloga pedagoških delavcev pridobi nov pomen, saj ti postanejo zgolj **usmerjevalci** in **motivatorji**.

Primer problema: Zaradi prekomerne onesnaženosti narave s plastiko ste kot vodja raziskovalne skupine zadolženi za pripravo seznama ukrepov za omejitev rabe plastičnih izdelkov na nacionalni ravni.
Kako se boste lotili reševanja problema?

Vloge študentov v skupini, ki rešuje podano problemsko situacijo

Vodja

Zapisovalec

Bralec

Merilec časa

Opazovalec

Ključna dejstva

- ✓ Skupina, ki rešuje problemsko situacijo, vključuje **od tri do šest** študentov.
- ✓ Skupina študentov skupaj odloča o tem, katera **znanja** bodo morali pridobiti za ustrezno reševanje problema.
- ✓ PU vključuje različne načine **ocenjevanja** (samooценjevanje, vrstniško in formativno ocenjevanje).
- ✓ Reševanje **avtentičnih** problemov prispeva k razvijanju znanja.

Vloga izvajalca

- ❖ **Spodbuja** prijetno učno okolje.
- ❖ **Ne daje** mini predavanj.
- ❖ Pozorno **poslušá** razpravo študentov in opazuje proces njihovega učenja.
- ❖ **Usmerja** z odprtimi vprašanji.
- ❖ **Opozarja** na uporabo verodostojnih virov.

Značilnosti ustrezno zastavljenega problema

1. Problem je grobo strukturiran.
2. Je optimalno kompleksen.
3. Aktivira predhodno in gradi novo znanje.
4. Razvija kritično in fleksibilno mišljenje ter ustvarjalno reševanje problema.
5. Spodbuja učno zavzetost in motivacijo.

asist. Saša Zorjan,
Filozofska fakulteta
UM

»S problemskim učenjem (PBL) sem se srečala kot študentka magistrskega študija na Fakulteti za psihologijo in nevroznanost Univerze v Maastrichtu na Nizozemskem. S PBL pristopom sem razvijala veščine raziskovanja in kritičnega presojanja informacij, učinkovitega sodelovanja v skupinah, artikulacije idej in mnenj. PBL pristop se mi zdi izjemno uporaben, saj preseže pasivno učenje dejstev ter študente usmeri v reševanje kompleksnih problemov. Ob pridobivanju vsebinskega znanja študenti razvijajo tudi veščine učinkovitega sodelovanja, upravljanja s časom in sinteze informacij, ki so v sodobnem času ključnega pomena.«

Koraki PU z IKT

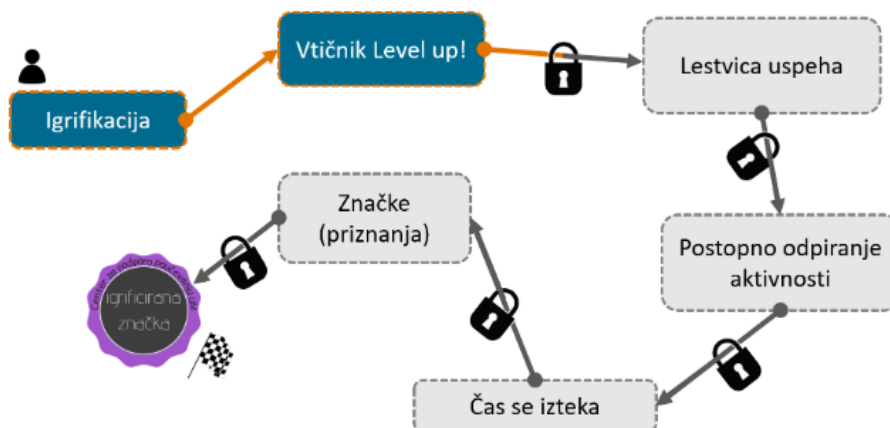
Strokovno podlago za problemsko učenje najdete med didaktičnimi gradivi
 Didakt.UM na spletni strani <https://didakt.um.si/gradiva/>.

Delavnica na daljavo o igrifikaciji in vtičnik Level up!

V **marcu 2019** je bila aktivirana nova delavnica na daljavo **Igrificirajmo učno enoto v Moodleu UM**. V delavnici predstavljamo teoretično ozadje igrifikacije v izobraževanju ter prikazujemo uporabo možnosti, ki jih ponuja učno e-okolje Moodle UM za vpeljavo igrifikacije v pedagoški proces.

V delavnici so na voljo sledeči elementi igrifikacije: časovno omejene aktivnosti, lestvice uspeha, stopnje, priznanja (značke) in različni namigi (npr. ustvarjanje avatarja). Namen delavnice je, da udeleženci spoznajo in znajo uporabljati izbrane možnosti za uspešno vpeljavo igrifikacije v pedagoški proces z ucnim e-okoljem Moodle UM. Visokošolski učitelji in sodelavci se z udeležbo na delavnici preizkusijo v vlogi študenta, saj sodelujejo pri dejavnostih, ki jih lahko tudi sami pripravijo za študente. Z izbranimi primeri želimo pri pedagoškemu kadru ponazoriti učinkovitost uporabe igrifikacije.

Slika 1: Prikaz poti do uspešnega zaključka delavnice na daljavo Igrificirajmo učno enoto v Moodleu UM

Pridružite se delavnici z že več kot **50** udeleženci in preizkusite igrifikacijo v Moodleu UM. Nekatere aktivnosti, ki so pogoj za pridobitev priznanja, so na voljo še samo do 28. 6. 2019, zato pohitite s [prijavo!](#)
Za več informacij o delavnici pobrskajte med novicami na spletni strani didakt.um.si.

Novost: Vtičnik Level up!

V delavnici na daljavo predstavljamo tudi vtičnik Level up!, ki ga omogoča Moodle UM. Vtičnik omogoča dodajanje nove vrste **bloka** (slika 2).

Izvajalec lahko doda Level up! v svojo učno enoto in z njegovo pomočjo uspešno vpelje **elemente igrifikacije** (npr. točke, stopnje, lestvice). Osnovna ideja je, da izvajalec vnaprej pripravi **pravila in pogoje** za pridobivanje točk in napredovanje po stopnjah.

Udeleženec s sodelovanjem v učni enoti (npr. oddajo naloge v roku) **napreduje po stopnjah**. Z blokom Level up! je udeležencu omogočena sprotna povratna informacija v obliki izpisa trenutnega stanja **točk, stopnje in lestvice**. Z izpisom manjkajočih točk za prehod na višjo stopnjo dodatno spodbujamo zagnanost, da udeleženci nadaljujejo z aktivnostmi.

Na sliki 2 je predstavljen blok Level up!, kot ga vidi udeleženec v učni enoti.

Slika 2: Videz bloka Level up! z opisanimi funkcijami

Bo generacija Z preoblikovala študijski proces?

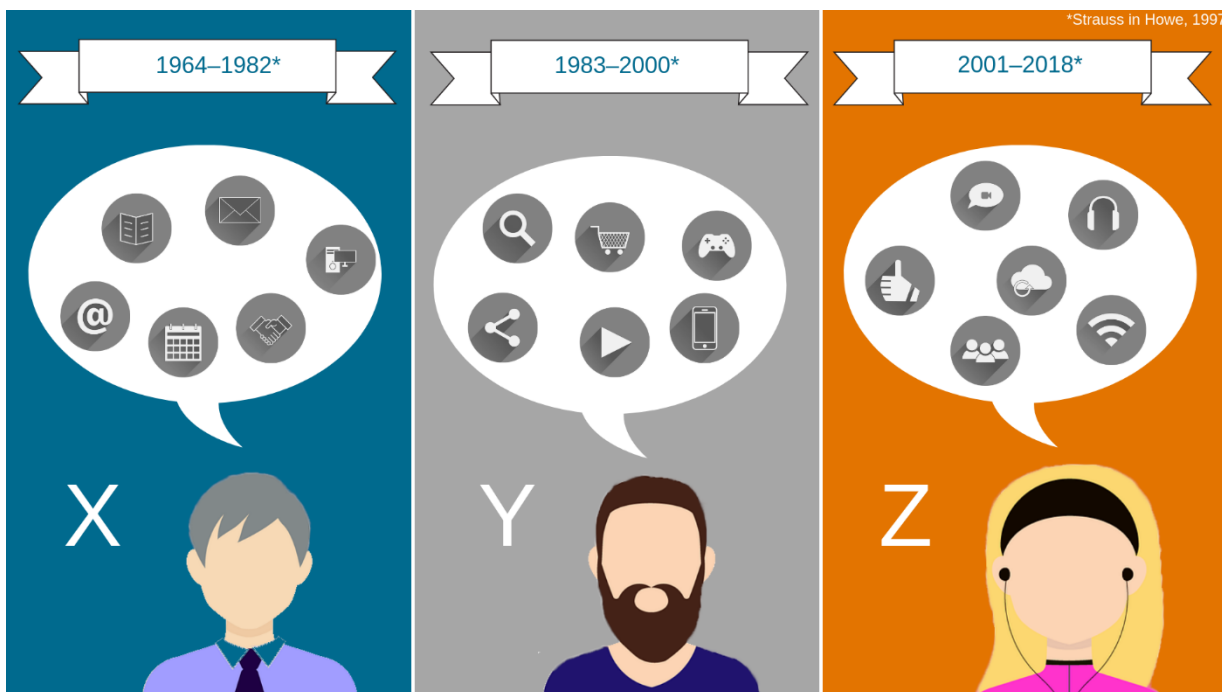
V literaturi se vedno pogosteje pojavljajo zapisi o generaciji Z, ki je začela trkati na vrata fakultet oz. trg dela. Gre za generacijo, ki jo sociologi datirajo okrog leta 2000 in je nasledila milenijce (generacijo Y). Zaradi velike navezanosti na tehnologijo in dosegljivosti le-te že od rojstva, se jih je prijelo tudi ime digitalni domorodci. V izobraževalne namene bi se torej ob splošni naklonjenosti do IKT splačalo izkoristiti še naslednje njihove značilnosti:

 Družabnost: So družabni, zato jim sodelovanje in deljenje idej nista tuja. Timsko delo in deljenje znanja na daljavo se zato zdi odlična izbira za oblikovanje aktivnosti, s katerimi bi lahko izpolnili potrebo po sodelovanju.

 Digitalnost: Digitalni domorodci so se tako rekoč rodili v digitalni svet z enormno količino dosegljivih informacij (24 h/dan). Tehniko in splet dojemajo kot samoumevna, zato ju pogosto jemljejo tudi kot prvi vir učnih informacij (npr. Google). Zbirka interaktivnih gradiv v učnem e-okolju Moodle in povezanih odprtih gradiv bo zadostila potrebo po povratnih informacijah in hkrati razbremenila učitelja z vidika nenehne dosegljivosti. Med učnim procesom pa npr. ne bodo imeli težav z aktivnostjo v orodju Mentimeter (www.mentimeter.com), saj se ne bojijo samostojnega odkrivanja novega (npr. uporaba tehnologije brez branja navodil).

 Vizualnost: So izredno vizualno naravnani. Primarni vir informacij so zanje slike ter videoposnetki. Še posebej naklonjeni so interaktivnim vsebinam, ki so dosegljive v nekaj klikih in jim omogočajo takojšnjo povratno informacijo.

 Mobilnost: Pripadniki generacije Z se ne čutijo vezane na en prostor, ampak na zadeve gledajo globalno. Posledično se tudi sami neradi vežejo na »specifičen« prostor, zato je zanje kombinirano poučevanje idealna rešitev. Tudi jezikovne ovire praviloma zanje ne veljajo, ob podpori družabnih omrežij pa že zdaj sodelujejo z vrstniki čez meje matičnega prostora.

Predstavniki generacije Z se razlikujejo od prejšnjih generacij, zato se jim bo moral prilagoditi tudi način izvedbe študijskega procesa. Ključno vlogo pri tem lahko odigra IKT, ki je bil digitalnim domorodcem dobesedno položen v zibelko, vsekakor pa ga bodo tudi sami morali spoznati in usvojiti še v izobraževalne namene.

Pridobite razširjeno različico spletne aplikacije padlet

**Ste že prevzeli UM
kampus licenco za
Padlet?**

Padlet je spletno orodje, ki omogoča sinhrono in asinhrono sodelovanje na daljavo preko t. i. **spletne informativne table (padleta)**. Uporabniki na skupno mesto objavljajo različne elemente (slike, fotografije, videoposnetke, povezave na zunanje spletne strani itd.) in soustvarjajo vsebino.

V študijskem procesu lahko padlete uporabite za aktivacijo študentov (npr. možganske nevihte), izvedbo glasovanja o izbrani vsebini, kreiranjem spletnega okolja skupine, odlaganjem povzetkov ipd.

Skupni naslov za Padlet je dosegljiv na enotni povezavi:

 <https://didaktum.padlet.org/>

Tam se registrirate **z digitalno identiteto UM**.
Za več informacij o vlogi učitelja nas kontaktirajte na
didakt@um.si.

Center za podporo poučevanju UM je na konferenci Lastovke UP 2019: Inovativno s tehnologijo do znanja, ki je potekala 8. 3. 2019 na Univerzi na Primorskem, predstavil »Delavnice po meri za učinkovito vpeljavo IKT v visokošolski pedagoški proces na UM«.

Več na:

<https://didakt.um.si/Strani/Novica.aspx?nID=73>.

Na mednarodni konferenci 13th International Technology, Education and Development Conference: Exploring New Frontiers in Education je Center za podporo poučevanju UM predstavil prispevek z naslovom Improving Higher Education Teaching Practices Through The Centre for Teaching Support v obliki posterja. V prispevku so predstavljeni rezultati delovanja Centra v prvem letu.

Več na:

<https://didakt.um.si/Strani/Novica.aspx?nID=74>

Želite biti obveščeni o
izobraževalnih aktivnostih
Centra za podporo poučevanju
UM na vaš e-naslov?

Prijavite se na prejemanje

[občasnih e-novic](#)

na spletni strani didakt.um.si.

V [pretekli številki novic](#) smo predstavili učno analitiko v povezavi z učenim e-okoljem Moodle UM. Vključili smo dva praktična primera uporabe: 1) spremljanje napredka in 2) interakcijo z aktivnostjo. V tokratni številki predstavljamo dva nova primera, kako lahko z uporabo Moodleovih možnosti spodbujate študente in tako pravočasno preprečite opuščanje opravljanja aktivnosti.

OGLEDI AKTIVNOSTI

Navigacijska pot: Blok Nastavitve → Poročila → Poročilo o dejavnostih.

Poročilo o dejavnostih prikazuje **število ogledov uporabnikov** za posamezne učne dejavnosti in učne vire, ki jih izvajalec pripravi v dani učni enoti. Na sliki spodaj lahko vidimo možnost **filtra**, ki omogoča izbiro **časovnega intervala** in je na voljo na strani poročila. S filtrom lahko poljubno časovno omejimo in opazujemo obdobje, ki nas zanima.

Od Omogoči

Do Omogoči

Izvajalec spremlja **oglede aktivnosti** v poljubnem časovnem intervalu in na podlagi rezultatov razmisli, katere dejavnosti in kateri učni viri so bili za študente aktualni v določenem trenutku in tudi oceni, ali so opravili dogovorjene naloge.

Moodle oblikuje **skupno tabelo aktivnosti**, v kateri spremljamo število ogledov aktivnosti. Poročilo je urejeno kot seznam, kjer so sešteti ogledi različnih uporabnikov. Kot vidimo na sliki spodaj, je možno iz poročila takoj razbrati dvojce: število vseh ogledov in število različnih uporabnikov, ki so si aktivnost ogledali.

Spremljanje ogledov

6. Uporabni bloki		
O blokih	168 ogledov s strani 24 uporabnikov	petek, 5. april 2019, 08:52 (6 dni)
Blok HTML	176 ogledov s strani 28 uporabnikov	četrtek, 4. april 2019, 14:26 (6 dni 18 ure)
Naloga 4: blok HTML	323 ogledov s strani 29 uporabnikov	sreda, 10. april 2019, 15:54 (17 ure 15 min)
Blok koledar	113 ogledov s strani 26 uporabnikov	sreda, 20. februar 2019, 08:04 (50 dni)
Naloga 5: blok koledar	353 ogledov s strani 25 uporabnikov	ponedeljek, 8. april 2019, 10:24 (2 dni 22 ure)
NOVO: Blok Naključen vnos slovarja	60 ogledov s strani 1 uporabnikov	sreda, 10. april 2019, 12:50 (20 ure 19 min)

Kako naj izvajalec ukrepa? V primeru premajhnega števila ogledov raziščite razloge (npr. tehnične/vsebinske ovire). Preverite, po katerih virih študenti najpogosteje/najmanj posegajo in poskusite pridobiti razloge za to (npr. kompleksnost/ustreznost vsebine).

🎯 ZAKLJUČEK UČNE ENOTE

Možnost: Zaključek učne enote v kombinaciji z blokom Status dokončanja učne enote.

Izvajalci lahko v posamezni učni enoti v Moodleu dodajo blok, v katerem udeleženci spremljajo stanje izpolnjevanja pogojev za zaključek učne enote, ki jih izvajalec vnaprej nastavi v [bloku Nastavitve](#) → [Zaključek učne enote](#).

Pogoji zaključka učne enote so lahko vezani na:

Slika 3: Blok, kot ga vidi udeleženeec

 zaključenost ene ali več dejavnosti

 zaključek drugih učnih enot

 datum

 trajanje vpisa

 izpis iz učne enote

 ocena

 ročno samostojno zaključevanje učne enote

 ročno zaključevanje učne enote s strani izvajalcev

Izvajalec lahko spremlja stanje izpolnjevanja pogojev za vse udeležence v skupnem poročilu, ki ga najdemo na [bloku Nastavitve](#) → [Poročila](#) → [Zaključek učne enote](#).

Kriterij skupine			Dejavnosti					Učna enota
Način združevanja			Vse					Vse
Kriterij			Naloga 1: zamikanje aktivnosti	Naloga 2: oblikovanje povzetka	Naloga 3: uporaba oznake	Naloga 4: blok HTML	Naloga 5: blok koledar	Učna enota dokončana
Ime / Priimek	ID številka	Naslov e-pošte						
...	☒	☒	☒	☒	☒	☒
...	☒	☒	☒	☒	☒	☒
...	☒	☒	☒	☒	☒	☒
...	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...	☒	☒	☒	☒	☒	☒

V bloku (slika 3) študent spremlja, ali je uspešno izpolnil vse kriterije. S klikom na [Več podrobnosti](#) se udeležencu prikaže seznam pogojev in podrobnosti o izpolnjevanju posameznega pogoja (npr. če je potrebna določena ocena učne enote, kolikšna je spodnja meja le-te).

Kako naj izvajalec ukrepa? Na opravljanje določene aktivnosti lahko izvajalec opozori in spodbudi na srečanju v živo (npr. polovica udeležencev si še ni ogledala izbranega učnega vira). Ime posameznika v seznamu je hkrati aktivna povezava. S klikom na udeleženca se izvajalcu odpre poročilo, ki ga študent vidi s klikom na [Več podrobnosti](#) v bloku Status dokončanja učne enote.

Nadalje lahko izvajalec klikne na uporabnika in mu pošlje neposredno sporočilo. Študentom, ki so v ospredju, lahko ponudi dodatne izzive, študentom v zaostanku pa ustrezne usmeritve za premagovanje morebitnih težav.

Za več možnosti in primerov, kako spremljamo delo študentov v učni enoti v Moodleu, se obrnite na [Center za podporo poučevanju UM](#) – didakt@um.si.

Center za podporo poučevanju UM

Oddelek za izobraževanje in študij

Univerza v Mariboru

Slomškov trg 15

2000 Maribor

e-pošta:

didakt@um.si

spletna stran:

didakt.um.si

**Center za podporo
poučevanju UM**

✉ didakt.um.si
didakt@um.si

**podpora pri
didaktični
uporabi IKT**

**Rektorat UM
Sejna soba 116**

1. nadstropje

»Najboljša prednost pri znanju je, da ti ga nihče ne more vzeti.«

B. B. King

Didakt.UM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Pretekle številke novic in didaktična gradiva Centra za podporo poučevanju UM so na voljo na spletni strani: <https://didakt.um.si/gradiva/>.

V novicah smo uporabili ikone s spletnega mesta [Flaticon](#) in fotografije s spletnega mesta [Pexels](#).